

BÉKEHÍRŰR

A BAPTISTA EGYHÁZ LAPJA

XII. (LXII.) ÉVF. 24. SZÁM

„A jövő a béke emberé”

1968. DECEMBER

Karácsonyi öröm

Egy ünnepet sem előz meg annyi előkészület, mint a karácsony ünnepét. Mindenki igyekszik szűkebb körben szereteteinek, tágabb körben pedig munkatársainak egy kis örömet szerezni. Ennek az örömszerzésnek a vágya abból az örömből táplálkozik, amit az Isten szerzett nekünk az első karácsonykor azzal, hogy megajándékozott minket üdvözítő kegyelmével, az Ő Egyszülött Fiával. Az első karácsonyt nem előzte meg semmi külső készülődés. Minden olyan egyszerű és szegényesnek látszó a betlehemi eseményekben: Mária, József, a sötét kis istálló, faragatlan jászol, nyájukat legeltető pásztorok a mezőn. Ennél egyszerűbb eszközöket szinte már nem is lehetne találni az Isten üdvtervének földi megvalósításához. Azért van ez így, hogy ne a külsőségek, ne a lényegtelen dolgok vonják magukra az ember figyelmét, hanem az a nagy áldozat, amit Isten hozott az ember megmentéséért.

A karácsonyi öröm szerzője Isten. Mi is tudunk egymásnak örömet szerezni, de ezek az örömek nagyon sokszor csak egy kis körre terjednek ki és rövid ideig tartanak. Az az öröm, amit Isten adott nekünk az első karácsonykor, nem ideig-óráig tartó ünnepi öröm, nem valami anyagi beszéd, hanem Isten jóvoltának és emberszeretetének a megvalósulása, testet-öltése. A jászolban fekvő bepólyázott kis gyermekben a hit szemével a világ Megváltóját, megtartóját és üdvözítőjét láthatjuk.

(Folytatás a 198. oldalon)

Megtaláltuk helyünket a szocialista társadalomban

A Szabadegyházak Tanácsán belül együttműködő tagegyházak lelkeszei és prédikátorai december 5-én, a budai baptista imateremben ünnepi gyűlést tartottak, az állam és az egyházak közötti egyezmény 20. évfordulója alkalmából.

A bevezető áhitatot Laczkovszki János testvér, a baptista egyház elnöke tartotta a Máté 5:15–16. versek alapján.

A Szabadegyházak Tanácsa elnöke nevében Nagy József testvér, a baptista egyház alelnöke nyitotta meg az ünnepi gyűlést, és köszöntötte annak vendégeit és résztvevőit.

A gyűlésen megjelentek többek között: Prantner József államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke és munkatársa; Grnák Károly főosztályvezető; Dr. Bakos Lajos református püspök, az Ökumenikus Tanács alelnöke; D. Káldy Zoltán evangélikus püspök; és köszöntötték az ünnepi gyűlést.

Az ünnepélyes megemlékezésen Palotay Sándor testvérünk a Szabadegyházak Tanácsa ügyvezető igazgatója ünnepi beszédében az egyezményről szólva, többek között a következőket mondotta:

„Számunkra külön nagy jelentőséggel bír, hogy államunk nem egyoldalúan határozta meg az egyház kötelességeit és jogait, és a többi gyakorlati kérdésekben sem úgy döntött, mint adminisztratív felsőbb szerv, mint a hatalomnak kizárólagos birtokosa, hanem ezek a normatívák az állam és az egyház közötti tárgyalások folyamán jöttek létre. Ez számunkra egészen új volt, hisz a történelem során egyházainkat az állam részéről sohasem tekintették tárgyalófélnek.”

„Kétségtelen, hogy az Egyezmény jó alapot, megfelelő elindulást jelentett, hogy az egyházak — így tagegyházaink is — megtalálják helyüket a szocialista társadalomban és helyesen ismerjék fel szerepüket az adott történelmi szituációban. Ez az Egyezmény azonban

nem valamilyen megmerevedett keret volt, — s örvendetes, hogy nem is vált azzá —, hanem lehetőség nyílt arra is, hogy az élet által diktált követelményeknek megfelelően kiegészüljön és így ezáltal helyesen szolgálja úgy a szocializmust, mint az egyház érdekeit.”

(Lapunk más helyén a beszédből további részleteket közlünk.)

Hecker Ádám, a metodista egyház szuperintendense határozati javaslatot terjesztett elő, amelynek szerkesztésében valamennyi tagegyház vezetője résztvett. Ezt az ünnepi gyűlés egyhangúlag elfogadta. A Határozat szövegét teljes egészében közöljük.

Prantner József államtitkár úr felhívásában többek között a következőket mondotta:

„Az állam és az egyházak közötti megegyezés az egyházak részéről úgy is jellemezhető, hogy az egyházak megértették az idők szavát.”

„Ma nincs olyan, aki hátrányosan megkülönbözteti a kis egyházak tagjait. A régi, úgynevezett történelmi egyházak haladó tagjai révén régen hirdették, de megvalósítani csak most tudták, hogy nem uralkodó, hanem szolgáló egyházzá akarnak lenni.”

„Az emberség eszméje, amit valunk, túljut a családon, a közösségen, az ország határain is. Az emberség igazi egyesülésének folyamata kezdődött el, amelynek nemcsak szemlélői vagyunk, hanem munkálói is.”

„Amikor az állam és az egyházak közötti megegyezést ünnepeljük, ezekkel a gondolatokkal a jóakaratú emberek egyetértését ünnepeljük.”

Az ünnepi gyűlés Palotay Sándor ügyvezető igazgató testvérünk zárószavával és Laczkovszki János egyházelnök testvér áldás-kívánásával ért véget.

Megtartó született

Azon az éjszakán, amelyen megtartó született, egy különös fényű csillag gyúlt ki az égen, hogy az égre figyelő embereknek jelt adjon és utat mutasson a megérkezett Krisztus bölcsőjéhez.

Azon az éjszakán a betlehemi mezőn juhnyáj mellett tanyázó pásztorok angyalok énekszavát hallották. Az örökkévaló Istentől elküldve, az időnek teljességében szűz Mária által megszületett e földön Jézus, az Isten fia. Neve azt jelenti: Szabadító, mert Ő szabadítja meg népét annak bűneiből (Mt 1:21). A hely, ahol született, mostoha és elhagyott volt. Az emberek otthonában nem volt lehetőség arra, hogy Mária — akinek szülési órája elközeledett — világra hozza gyermekét az akkori idők megfelelőnek ítélt körülményei között.

Emelkedett lelki érzésekkel ünnepejük Karácsonyt ebben az évben is. Az örök Istent magasztalja ajkunk, annak az Urnak dicséretét zengjük, aki az emberi értelem számára megfelfedhetetlen titok volt és marad. Őt imádják hódoló és szerető imádatokkal mindazok, akik elfogadták hitben örökkévalóságát és e földre küldött egyszülött fiának megváltását, ezért lehetnek lelkükben megszabadult, boldog emberek.

Az eltelt évszázadok kedvessé, vonzóvá tették karácsony történetéből azt is, ami embertelen volt. Díszes, meghitt helynek rajzolták a barlang-istállót. Krisztus születésének minden eseményét bearanyozta a kegyes keresztyén emlékezés. Magával ragadja ennek az éjszakának a bővítése még a hitetlenkedőket is, hogy ők is a mennyi szeretet melegében éljenek néhány órára.

Karácsony sokkal több mint hívő emberek érzelmes emlékezése Jézus születésére. A betlehemi éjszaka újszülöttjében Isten egyszülött fia jött le a földre, és aki nem vallja Jézust testben megjelent Istennek, abban nem az Istennek lelke van. Megváltásunk alapja Krisztus inkarnációjába vetett hitünk.

Azon az éjszakán indult el az ember újjáteremtésének lehetősége a földön. Ez az éjszaka hozta meg nekünk embereknek a legcsodálatosabb Isten-közeliséget. Mert a szent estén az Isten szállt le hozzánk a megtestesülés útján az Isten-ember alakjában.

Vakmerően hangzó, örökre titokzatos megrázó valóság: Isten Fiában született néktek ma a Megtartó... Ez tinéktek a jele: találtok egy kisgyermeket bepólyálva feküdni a jászolban. A mindenható Isten az általunk ismert és ismeretlen világok fölött álló teremtmény hatalmasság, a mi kis földünkre szállt le. A számtalan naprendszer közül az egyik legkisebb napnak legkisebb bolygóján született meg, lett emberré az Isten Fia. Ő gazdag lévén, szegényre lett érettetek. Megérettetetlen, hogy néki, a teremtmény Istennek fontosabb volt az emberi lélek büntől való megszabadítása, mint ezer naprendszer. Ugy szerette ezt a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz benne, örök élete legyen (Jn 3:16). Annnyira szeretett, hogy nem átalotta hozzánk szegődni, emberré lenni. Azon az éjszakán a Fiú beteljesítette amit a világ fundamentumának felvettetése előtt elvállalt, hogy az emberi születés törvénye szerint asszony által, de Szentlélek-től foganva, megérkezék a földre.

Megjelent a bűn testének hasonlatosságában, hogy nyomorúságunknak, kicsinységünknek osztályosává legyen. Megalázta magát, hogy ebben a kiszolgáltatottságban bizonyítsa szeretetének megmérhetetlen mélységét, azt is, hogy nemcsak szeret, hanem ebben a megjelenési formájában a bűn áldozataként, váltságáhalála által megmutassa, nekünk, hogy végtelenül nagyra értékeli az Atya által teremtet, de a bűn fogságában lévő halhatatlan emberi lelket. Szolgai formát vett föl, hogy önmegalázása által érhetőbbé és elérhetővé tegye számunkra Isten irántunk való szeretetét és hogy szeretetre indítson önmaga iránt.

Az egész emberiség számára született. A mennyi lényeknek nem volt szükségük arra, hogy a Fiú a földre szülessen. Egyedül nekünk embereknek, betlehemi pásztoroknak, napkeleti bölcseknek, hívőknek és nem hívőknek, minden embernek, mert a halált hozó bűn mindenkiére elhatott. Megtartójává lett azoknak, akik rádöbbenek arra, hogy nincs erő a Krisztus megváltó erején kívül, amely képes volna megszabadítani vagy megőrizni bennünket a bűn pusztításától.

Azon az éjszakán, Jézusban Megtartó született. Karácsony megváltásunk kezdete, azért nézzünk a hitnek fejedelmére és elyégzőjére Jézusra, aki kereszten érettünk ki-szenvedett. A hívő ember nem csupán ebben az életben reménykedik a Krisztusban. Ha így volna — folytatjuk az apostol szavát — minden embernél nyomorultabbak vagyunk. Jézus nemcsak megváltónk, hanem megtartónk is. Tudjuk, hogy nemcsak ez a világ van, hanem van túl-világ is. Nemcsak múlt idő, hanem örökkévalóság. Nemcsak föld van, hanem az Ige szerint — és ebből

A várakozás jegyében: Vissza a Bibliához

Jézus Krisztus visszajövele közel van. Így hitték az apostolok, ezt tanította az összegyülekezet, és így gondolják a mai hívők is. Valaki egyszer azt mondta: a krisztusvárás a gyülekezet hitének fokmérője. E várakozásban tekintsünk magunk felé, az ember felé!

A Krisztus visszajövetelét megelőző idők megválasztják az embereket. Hívők és Isten nélkül élők egyesítik hitüket, eszméiket. Ma az egységtörekvések korát éljük. Azt gondolom, nem természetellenes, ha ezen a helyen a hívők egységtörekvéseivel foglalkozunk.

Az utóbbi évtizedben újból nagy népszerűségnek örvend az a mondas, melyet nyugodtan besorolha-

tunk a nemes jelszavak közé: „Vissza a Bibliához!” Tudva és tudatlanul erre törekszik a hívő nép. Nem eredménytelenül. Protestáns területen már régebben — napjainkban azonban a római katolikus egyházon belül is — olyan jelenségeknek lehetünk tanúi, melyeket nem szabad figyelmen kívül hagyni. A már említett jelszó: „Vissza a Bibliához!” — úgy érzem, ezekre a próbálkozásokra is ráillik.

A „Teológia” 1968 szeptemberében megjelent száma (II. évf. 3. sz.) „Merre tart a liturgikus megújulás?” cím alatt foglalkozik olyan kérdésekkel, melyeket örömmel üdvözlünk.

1. A liturgia megújítása nem valamiféle ultramodern elvek szerint történik, hanem az ősi liturgiát tekintint mintának.

2. Teret nyert a „két szín alatti áldozás”. Ha Jézus Krisztus példájára gondolunk, ezt a lehetőséget (a kenyér és bor vételét) pozitívan kell értékelnünk. A két szín alatti áldozást a magyar püspöki kar is engedélyezte.

3. A keresztséggel kapcsolatban az új liturgia rugalmas. Mindenesetre figyelemre méltó, hogy a felnőttek bemerítése, mint liturgiai cselekmény ki van dolgozva, ugyanakkor a gyermekkeresztséggel kapcsolatban ezt olvashatjuk: „A gyermekkeresztség, ami a legújabb időben is-

eredő hitünk szerint — van mennyi is, nemcsak anyagi élet, hanem örökkétartó szellemi élet is van. — Szeretjük ezt a testi és földi életet, és jól van ez így. Munkálkodunk kell az emberiség békességén, jólétén, kulturális felemelkedésén, hitünk azonban azt is vallatja velünk, hogy ha a mi földi sátorházunk elbomol, (meghalunk), épületünk van Istentől, nem kézzel csinált, örökkévaló házunk az Úrnál (2 Kor 5:1). Mit ér a megváltás itt a földön, ha abban a másik életben, az örökkévalóságban nincs biztosítva boldogságunk?

Az emberré lett Isten megszületésében, tiszta emberi életében, cselekvő felebaráti szeretetében; esetek felemelésében, betegek gyógyításában, szegények gazdaggá tételében megmutatta és végigjárta az igaz emberi életutat. Azt hagyta meg követőinek, hogy úgy cselekedjünk, amint ő. Ezen túlmenően azonban világosan látnunk kell, hogy karácsony titka, alapja az örök élet elnyerésének.

Azon az éjszakán az angyalok éneke elindította a betlehemi jászolhoz a pásztorokat. Találtak egy kisgyermeket; — ez a pásztorok jele. Az egyszerű emberek elindultak, nem szabtak feltételeket, nem sorolták fel elképzeléseiket a megváltóról, talán ilyen gondolataik nem is voltak. Hittek az üzenetnek és mentek. A bölcséknek új csillagot gyújtott ki az égen az Isten. Az ég titkait kutatók a megjelent csillag után és vezetése szerint ha bölcsékre jellemző kitérővel is, de eljutottak mégis a betlehemi gyermekhez.

Boldog, aki elhiszi karácsony történetét, akinek Jézus Krisztus hit által megváltó, megtartó és üdvöztető Istene lett.

Dobner Béla

mét vitatott téma lett, mint a keresztény initiatio másodlagos formája, csak ezután kerül kidolgozásra."

4. A „gyónás”-sal kapcsolatban is a Biblia felé közeledik a római katolikus liturgiai megújulás. Emberibb és közösségibb jelleget szeretne adni a meglehetősen sablonos és individualista cselekménynek. Egyre nagyobb hangsúlyt kap a „gyónás” helyett a bűnbánatra nevelés.

E néhány fölvezető gondolat is jelzi, hogy a mai korban a Bibliához való alkalmazkodás lehet egyetlen útja a hívők egységre jutásának. Az egymáshoz való útkeresésben — ha erre az egyedül járható útra rátaláltunk — helyben vagyunk.

ifj. Almási Mihály

Adjátok meg mindenkinek, amivel tartoztok

„Adjátok meg azért mindenkinek, amivel tartoztok; akinek az adóval, az adót; akinek a vámmal, a vámot; akinek a félelemmel, a félelmet; akinek a tisztességgel, a tisztességet.

Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem csak azzal, hogy egymást szeressétek; mert aki szereti a felebarátját, a törvényt betöltötte.”

Róma 13:7-8

Isten kegyelméből elérkeztünk az 1968. esztendő végéhez. Megtörölve verejtékes homlokunkat, hálaadással köszönjük meg Urunk segítségét és áldását. Megáldotta kezünk munkáját és velünk volt a szorgos termelő munkában, velünk volt építő munkánkban is.

Ez a fenti ige a szívünk felé irányítja figyelmünket és emlékeztet minket nagy feladatunkra. Ahhoz, hogy új erővel indulhassunk tovább, fontos, hogy le legyen zárva a múlt. A hívő ember élete tántumokkal sáfárgató élet. Urunktól kapjuk a girát, hogy oda tegyük a pénzváltók asztalára. Önmagunkba tekintve tegyük fel magunknak a kérdést, jól sáfárgodtunk-e a ránk bízott anyagi és szellemi javakkal?

Megadtuk-e mindenkinek azt, amivel tartoztunk? Nemcsak az ige, hanem a becsület is arra kötelez, hogy rendezzük adósságunkat.

A gazdasági életben az adósság felhalmozása csődbe viszi az embert. A lelki élet terén is csődbe jut az ember, ha bűnre büntet halmaz.

Rendezzük tartozásunkat egymás felé! Az igében szó van arról a tartozásról, amivel a társadalom felé tartozunk. A hívő ember becsületes állampolgár és jó adófizető is. Nem kell hozzá végrehajtót küldeni, mert tudja a kötelességét. Ami ennél még több, kötelességét nem zúgolódva, hanem az ige tanítására figyelve, imádkozva teljesíti.

Nagyon sok gyermek elfelejti, hogy tartozik a szüleinek tisztelettel, szöfogadással és a szüleirol való gondoskodással is. Mennyi átvirrasztott éjszaka, gond, aggodalom kapcsolódik egy-egy ember felneveléséhez. Milyen szomorú, hogy sok gyermek el tudja nézni, hogy szülei, tehetetlen édesanya vagy édesapja, nélkülöznek, amikor ő bővebb van az anyagi javaknak. Milyen könnyen belenyugszik sok gyermek abba, hogy szüleit az állam vagy valamelyik egyházi szeretetház gondozza.

Nem jól van ez így, ahol így van. Olyan tartozás ez, amit egyszer Isten számon fog kérni a háládatlan gyermekektől. Igaz, hogy a legtöbb szülő nem kér, nem követel, de nem kellene-e meglátni a gyermekeknek, hogy a szüleinek mire van szükség-

ge, ugyan úgy, mint ahogy a szülők meglátták akkor, amikor még a gyermek beszélni sem tudott. Tegyük fel a kérdést önmagunk felé, nem maradtunk-e adósok ebben az évben is szüleinknek?

Sok a tartozás testvéreink, felebarátaink felé is. Milyen könnyen belesik az ember a fukarság bűnébe. Még azzal is fukarkodunk, ami nem kerül olyan sokba: talán egy-két jó szóval, egy-egy elismeréssel élettársunk vagy munkatársunk felé. Nem maradtunk-e adósok egy-egy vigasztalással, bátorítással, utbaigazitással tanácstalan felebarátaink felé? Néma maradt az ajkunk amikor szólni kellett volna, s talán felelőtlenül beszéltünk, amikor hallgatás használt volna.

Lehet, hogy adósok maradtunk egy bocsánatkéréssel. Valaki talán vérző sebet hord a szívén, mert megbántottuk és nem tudtuk kimondani a bocsánatkérő szót. Nehéz a bocsánatkérés, de még nehezebb a megbocsátás. Urunk pedig erre is kötelez minket. Ha a Krisztus indulata tölti be szívünket, akkor nem nehéz megbocsátani, még bocsánatkérés nélkül is. Az ige arra figyelmeztet minket, hogy ne vigyük át ezeket a nagy tartozásokat a jövő évre. Mi lenne a vége ennek a nagy adósság halmozásnak. Nem lehet más, mint lelki elerőtlenedés és tönkremenés.

Rendezzük tartozásunkat Isten felé is. Erről a tartozásról elmondhatjuk, hogy számbavehetetlen és kifizethetetlen tartozás. Nagyon sokat kaptunk az Istentől, hiszen az Ő kegyelméből élünk. Amink van, minden az övé. Ezzel szemben olyan sok a mulasztás bűne életünkben. Vádol a sok elmulasztott alkalom. Mennyivel többet tehattunk volna. Többet imádkozhattunk volna önmagunkért és embertársainkért is. Többet foglalkozhattunk volna igéjével. Hálásabbak lehettünk volna. Ezek a bűnök — mint tartozások — sorakoznak adósságlevelünkön. Látva ezeket a tételeket, mi is felkiáltunk a zsoltárossal: „Mivel fizessék az Úrnak?” Olyan tartozás ez, amit mi csak bocsánatkéréssel és önmagunk odaszentelésével rendezhetünk el Istennel. Isten megbocsátja a hozzátérő bűnös vétkeit. Meglátva nagy tartozásunkat, jöjjünk hozzá hittel és bizalommal.

Nem maradtunk adósok valakinek egy jótétel, egy jó szóval az elmúlt esztendőben? „Aki tudna jót cselekedni és nem cselekszi, bűne az annak.”

Rendezett múlttal kezdjük az új évet, hogy megnyugodhassék rajtunk Isten áldó és megszentelő kegyelme.

Laczkovszki János